

IDEKULLABRON Lv 648

En mycket riskabel passage

Foto: Dan Fjällström

YTTRANDE

till

Kommunstyrelsen i Tingsryd

Kopia till

Region Kronoberg

Regionala Utvecklingsnämnden

Trafikverket

Kronobergs län

Samhällsplanering

Angående bro över Mörrumsån på länsväg 648 vid Idekulla

Bron över Mörrumsån på länsväg 648 vid Idekulla är smal och trafikerad utöver vad den planerades för på 1940-talet när den byggdes. Bron trafikeras idag av timmerbilar, långtradare, persontrafik, cyklister och gångtrafikanter. Bron är smal, ca 5 meter mellan linjerna och många uppfattar att det är riskfullt att färdas över bron.

Angående Region Kronobergs prioritering av cykelvägsobjekt bil 1 version 2018-11-14 sid 43 av 70 Lv 648 Ryd-Idekulla passage.

I detta dokument är vägens bredd uppmätt till 6 m. Enl våra mätningar är vägens bredd ca 5 m. I samma dokument är TRAFIKSÄKERHETSSTANDARDEN KLASSAD som röd. Enl vår uppfattning bör den klassas som lila-dvs MYCKET TRAFIKFARLIG FÖR GÅNG och CYKELTRAFIKANTER.

Bakgrund

Frågan om en gång- och cykelbro aktualiserades redan i samband med att Rydkampen grundades år 2004. Invånare i Ryd med omnejd ansåg redan då att den befintliga bron utgjorde en säkerhetsrisk, och inlagor i frågan lämnades bland annat in från åkerier (se bilagor 1–4). Rydkampens förslag om att antingen bygga ut den befintliga bron eller bygga en cykel- och gångbro vid brofästena till den ursprungliga gamla stenbron (Holländarevägen). Båda förslagen lämnades då utan bifall.

Tidigare beslut i ärendet

Regeringen beslutade om en Nationell cykelstrategi i vilken det avsattes 100 milj. kr extra för cykelsatsningar under 2016–2017. I denna strategi pekas fem insatsområden ut Främja en säker cykeltrafik och ökad fokus på grupper av cyklister är två av dem. Tingsryds kommun har i sitt remissvar till Region Kronoberg och Trafikverket framhållit att en fristående bro för gång- och cykeltrafik över Mörrumsån byggs snarast möjligt i anslutning till och längs väg 648. Ärendet om bron har behandlats politiskt i Tingsryds kommun av dels samhällsbyggnadsnämnden 2017-05-22 §83, dels kommunfullmäktige 2017-08-28§105. Av kommunstyrelsens protokoll den 7 juni 2021 framgår att medel avsatts för ytterligare utredning.

Trafikutveckling på länsväg 648 sedan 2004

Sedan 2004 har trafiken över bron ökat avsevärt, särskilt vad gäller tunga transporter som timmerbilar och andra tunga lastbilar som väljer att köra länsväg 648 framför att köra Länsväg 126 genom Fridafors.

För att endast nämna några stora förändringar som påverkansfaktorer. År 1962 byggde Södra skogsägarna Europas modernaste massafabrik i Mörrum. 1966 dubblerades produktionen genom utbyggnad av lövmassalinjen. I dagsläget omfattar produktionen även dissolvingmassa. En kraftig produktionsökning har skett över tid. Ett antal välutrustade och moderna sågverk har byggts. Stilleryds hamn i Karlshamn har byggts ut och är idag en av Sveriges största hamnar med utökade färjeförbindelser till Baltikum har också bidragit till allt större trafikbelastning,

Ryd—ett samhälle i utveckling

Ryd i södra Kronoberg är omgivet av vacker vattenmiljö i mitten av Åsnen - Mien området som av EU bedömts inneha Höga natur- och kulturvärden. Här finns Natura 2000-områden, biotopskyddad mark mm. Delar av Åsnen har sedan några år tillbaka blivit klassad som Nationalpark, vilket medfört statliga satsningar på olika områden och expansion av turism. I och omkring Ryd finns flera turistanläggningar som vänder sig till naturintresserade turister, exempelvis Ryds Camping, Getnö gård och Blidingsholms gård. Blidingsholms gård vänder sig bland annat till scoutgrupper från Danmark och Tyskland som gör exkursioner i området,

Byarna öster om Mörrumsån—Idekullabron har enligt lokala mäklare blivit alltmer eftertraktade som bostadsort. De senaste åren har flera barnfamiljer med barn i förskoleåldern flyttat hit. Även fritidshusen säljs snabbt till bl. a danskar och tyskar.

Boende i Ryd har ca 40 min bilväg till såväl Växjö som Karlshamn. Tågförbindelsen från Karlshamn till Malmö-Köpenhamn-Kastrup tar ca 2,5 tim.

Ryd med omnejd har ca 1400 invånare. Det finns förskola, låg- och mellanstadieskola med ca 160 elever, och högstadieskola med upptagningsområde utanför kommungränsen med ca 100 elever. Det finns också äldre- och omsorgsboenden, i såväl kommunal som privat regi, vårdcentral samt tandläkare. Ryd har genom åren, i samarbete med Migrationsverket, tagit emot ett relativt stort antal nyanlända, och i Ryd finns också ett statligt SIS-hem för vård av unga, Ryds brunns skola.

I Ryd finns också affärer för dagligvaruhandel, specialbutiker och restauranger. Kunder till affärerna bor i stor utsträckning utanför samhället.

Samtliga verksamheter i Ryd är för närvarande i stor utsträckning beroende av arbetspendlare, varav många pendlar från Karlshamn och områden öster om Ryd.

Aktivt föreningsliv

I RYD bedrivs ett synnerligen aktivt föreningsliv där många intressen tillgodoses. Samarbete sker mellan olika föreningar. Svenska kyrkan i Ryd samarbetar med föreningar och bedriver bl.a. aktiva insatser i integrationssyfte. Friluftaktiviteterna bedrivs kontinuerligt och över tid. En vanlig och mycket populär motionsrunda är den så kallade "Brorsmålarundan" som går längs strandpromenaden över Idekullabron och fortsätter på östra sidan till

Brorsmålasidan och tillbaks till strandpromenaden över träbroarna vid Strömsborg. Här utgör det stora riskmomentet just Idekullabron och genom att leda gång-och cykeltrafik över alternativa broar skulle denna risk minimeras och många fler skulle kunna utnyttja den natursköna rundan (se förslag, kartor, bilaga 5, 6).

Medborgarstöd

Det finns ett starkt stöd för en säkrare brolösning hos invånarna i Ryd med omnejd. Skrivelser har lämnats in från nätverket Grannsamverkan Mossbrohult–Stensjömåla–Kastensmåla–Vrångaböke samt från Rydkampen. En lista för underskrifter har legat på ICA och på Solängen i Ryd, men sedermera ersatts av en Facebookgrupp för underskrifter, "Vi som kräver en trafiksäker lösning för Idekullabron i Ryd". Även representanter för föreningar och företag i Ryd har skrivit under på kravet för en säkrare trafiklösning (se bilagor 7, 8, 9 och 10). Lokala tidningar som Växjöbladet den 17 sep 2021 och i Smålandsposten den 27 sep 2021 har skrivit reportage om frågan (se bilagor 11 och 12).

Sammanfattning

Vi vill med detta yttrande i korthet klarlägga de stora risker för liv och hälsa som bropassagen utgör. Vi vill också framhålla den samhällsnytta som kan komma en tålmodig befolkning till del om en lösning kommer till stånd.

Vi kommer att ta del av remissvar från olika instanser och följa ärendets behandling framöver. Vi kommer att fortsätta vårt samarbete på bred front och är tacksamma för politikernas stöd.

Idekulla den 20 okt. 2021

Grannsamverkansgruppen

genom

Britta Malcolm lärare vid Linneuniversitet i Växjö

Monica Liljefors senior HR-manager i personal och affärsutveckling

Lina Lindblom administratör av facebookgruppen Vi som kräver en trafiksäker lösning för Idekullabron

Bilagor

1. Artikel i Smp från 1 dec. 2004
2. Inlaga från yrkeschaufför Kjell-Ove Holmkvist (051219)
3. Inlaga från Anders Svensson Åkeri Rydskog AB
4. Inlaga från Lars Nilsson, åkeriverksamhet (060128)
- 5 Karta som visar Brorsmålarundan.
- 6 Karta som visar alternativ lösning
7. skrivelse från Grannsamverkan Mossbrohult m.fl.
8. Listor från Ica och Solängen
- 9 Underskrifter från Facebookgrupp "Vi som kräver en trafiksäker lösning för Idekullabron i Ryd"
- 10 Underskrift från företag och föreningar i Ryd
- 11 Reportage i Växjöbladet (210917)
- 12 Reportage i Smålandsposten (210927)